

út at koyra

21/97

Kinverkir bils muglarar

Asia: Tann stóri eftirspurningurinn eftir útlenskum bilum í Kína ger, at lög-regla og biltjóvar hava úr at gera í nógvum asiatiskskum londum

Í Hong Kong er tað vorðið ein vinnuvegur at stjála bilar - og smugla teir til Kína

Á einum fyrrverandi venj-ingarøki norðaliga í Hong Kong standa 76 luksusbilar undir hvør sínari presend-ing. Tilsamans eru bilarnir verdir meira enn 50 milliónir krónur, teir eru stólnir í Japan og skuldu verið smuglaðir til Kína.

Úr skrivstovu síni á 23. hædd í politihövuðsstøðini við havnina í Hong Kong er David Ip, kriminal-kommissarur leiðari av einum liði við 50 monnum. Hövuðsuppgáva teirra er at steðga smugling av bilum. Teir hava úr at gera. Í fleiri ár hava tjóvarir og smuglari

af bilum í milliónaklassa-num verið ein stórir trup-ulleiki. Serliga hava áðarar av einum Mercedes-Benz verið serliga útsettir. Hetta merkið er ovast á ynskistalanum í Kína.

- Tað er ein spurningur um útboð og eftirspurning, tá fleiri og fleiri fólk í Kína eru komin til pengar, ynskja tey eisini ein betri bil, men tey vilja sleppa undan at gjalda so nógv fyri hann, greiðir David Ip frá.

Hann leggur afturat, at ein kriminellur felagsskapur við stóð í Hong Kong, sum stendur aftan fyri

smuglingina.

Nýggjur veidimarknaður

Tey seinnu árin hava David Ip og hansara menn klárað tað væl á heimafrontinum í stríðnum móti biltjóvnum. Talið av stolnum bilum toppaði í 1992 við umleið 7.000 stolnum luksusbilum. Síðani er talið minkað. Orsøkirnar eru tvær.

Eftir serligum áheitanum úr Hong Kong gjørdum myndugleikarnir í Kína tað ógjørligt at skráseta høgastýrdar bilar. Harvið vóru høgastýrdu bilarnir úr

Hong Kong ikki longur so áhugaverdir.

Hin orsøkin til minkingina er vantandi flutnings-møguleikar. Fyrr fór flutningurin fram við serliga bygðum skjóttgangandi flutningsbátum, men lög-reglan hevur í samstarvi við marknaeftirlitið klárað at leggja hald at næstan allar hesar bátar. Men kortini er lögreglan langt í frá vorðin arbeiðsleys.

Bingjubilar

Serliga Japan er vorðið eitt »big problem«, sum David Ip malber seg, tí væl varda japanska samfelagið hevur ikki verið plágað av biltjóvum. Tí eru bilar hjá japan-arum ikki so væl útgjörðir við alskyns tjóvarialarmum. Men onnur orsøk ger japanska biltjóvmarknaðin áhugaverdan: Prestisja.

Bilarnir í Japan eru høgastýrdir, men í ávisum før-um hevur lögreglan givið loyvi til at koyra í vinstra-stýrdum bilum. Hetta hevur fingið landsins yvirklassa at innflyta dýrar vinstrastýrðar bilar úr Evropa, tí ein vinstra-stýrður bilurin er vorðin sýmbolið uppá prestisju og ríkiðomi.

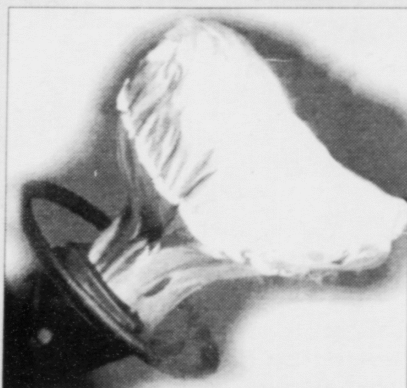
Tá Japan ikki sjálvst kann útvega royndar biltjóvar, hyra teir tjóvar úr Hong Kong, flygva teir til Japan,

**Her standa 76 stólnir
luksusbilar goymdir.
Virðið av teimum liggur
um 50 milliónir krónur**

LAGT TIL RÆTTIS: EIRIKUR LINDENSKOV
Kelda: FDM Motor

Airbag hagtøl

Tað amerikanska Insurance Institute for Highway Safety hevur uppdaterað tøluni fyri týðningin av, at amerikanarar nýta airbag

• Umleið 61 milliónir (31,7%) av teimum næstan 200 milliónum bilum í USA hava airbag í førarasiðuni. Av teimum hava umleið 33 milliónir (17,3%) eisini ferðafólka-airbag.

Hvønn mánað verða seldir fleiri enn ein millión bilar við airbag.

• Fram til endan av 1996 var føraraairbag útloyst 1,2 milliónir ferðir. Í 150.000 førum var eisini ferðafólkaairbagin útloyst.

• Føraraairbag minka deyðstølini við umleið 14 prosentum í øllum sløgum av samanstoytum. Umleið 2.000 amerikanarar

eru á lívi í dag - tí airbagin bjargaðir teimum.

• 68 eru fyribils skrásett sum deyð orsakað av, at airbagin er loyst út, tá rent hevur verið á við lágari ferð.

Talan er um 25 vaksnar biltjóvarar, har av 13 verða mettir ikki at hava verið ibundnir, try eldri fólk, ið hava verið við sum ferðafólk framman, 30 børn millum eitt og níggu ár og 10 børn í barnastóli, sum vendir aftureftir í forseirinum.

• Av teimum 30 deyðu børnunum, verður mett at 26 teirra ikki hava sitið ibundin, og tvey hava havt mjadnasela.

20 milliónir í vegaskeltum

Tá bilbrúgvin um Stórabelt næsta ár verður tikið í nýtslu, fær danska ferðslumálaráðið enn ein trupulleika at dragast við. Hóast brúgvin styttr munandi um farleiðina millum eystur og vestur, merkir nýggi vegastubbin, sum kostar heilar 40 milliardir krónur, at ein stórir partur av vegaskeltunum fram við donsku vegunum - báðu

megin Stórabelt - mugu broytast.

Henda fløgan verður mett at kosta ikki minni enn 20 milliónir krónur.

- Við brúnni verður Danmark helst minni, men avstandirnir verða kortini longri, sigur Bjørn Westh, ferðslumálaráð-harri.

Í lötuni verður útskiiftingin av donsku vegaskeltunum fyrireikað.

har teir bøgva á finastu hotellunum, meðan teir eru á tjóvaferð.

Biltjóvarnir úr Hong Kong eru helst av teimum frægastu í øllum Asia. Ofta er talan um fyrrverandi mekanikarar, sum eru vorðnir biltjóvar, og teir kenna alt til bilarnar, sigur David Ip.

Hann leggur aftur, at lög-reglan núr er farin at halda eyga við teir persónarnar, sum verða sendir uttanlands sum biltjóvar.

Teir stolnu bilarnir verða í Japan koyrdir í bingjur og síðani fluttir til Hong Kong og víðari til Kína. David Ip

viðgongur tó, at vandin fyri at bingjan verður uppdagað í Hong Ong er ógvuliga lítill. Hvønn dag koma og fara fleiri tusund bingju um kaitantin í Hong Kong, og tollararnir megna bert at gera stikkroyndir.

Skal lögreglan klára at steðga hesum flutningi, krevur tað, at lögreglan fær nakað at vita frammanundan. Lögreglan í teimum ymsu londunum skulu ar-beiða enn tættari saman, heldur í øllum førum David Ip.

Men so leingi eftirspurn-ingur er í Kína, verður tað eisini eitt útboð...